

ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟ

2004

2009

Έγγραφο συνόδου

A6-0249/2008

10.6.2008

ΕΚΘΕΣΗ

σχετικά με ζητήματα που αφορούν την ασφάλιση αυτοκινήτων
(2007/2258(INI))

Επιτροπή Εσωτερικής Αγοράς και Προστασίας των Καταναλωτών

Εισηγητής: Nickolay Mladenov

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

	Σελίδα
ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....	3
ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....	9
ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ	12
ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	15

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με ζητήματα που αφορούν την ασφάλιση αυτοκινήτων
(2007/2258(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

- έχοντας υπόψη την τελική έκθεση της Επιτροπής με τίτλο "Ζητήματα που αφορούν την ασφάλιση αυτοκινήτων" (COM(2007)0207) ("έκθεση της Επιτροπής"),
- έχοντας υπόψη την οδηγία 2000/26/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Μαΐου 2000 για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την ασφάλιση της αστικής ευθύνης που προκύπτει από την κυκλοφορία αυτοκινήτων οχημάτων και για την τροποποίηση των οδηγιών 73/239/ΕΟΚ και 88/357/ΕΟΚ του Συμβουλίου (τέταρτη οδηγία ασφάλισης αυτοκινήτων)¹,
- έχοντας υπόψη το άρθρο 45 του Κανονισμού του,
- έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Εσωτερικής Αγοράς και Προστασίας των Καταναλωτών και τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Νομικών Θεμάτων (Α6-0249/2008),
- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ελεύθερη κυκλοφορία των προσώπων στην Ευρώπη, ιδίως μετά τις δύο τελευταίες διευρύνσεις, και η συνακόλουθη επέκταση του χώρου Σένγκεν είχε ως αποτέλεσμα την ταχεία αύξηση του αριθμού των προσώπων και των οχημάτων που διέρχονται τα εθνικά σύνορα για επαγγελματικούς και προσωπικούς λόγους,
- B. λαμβάνοντας υπόψη ότι η προτεραιότητα της προστασίας των θυμάτων ατυχημάτων απαιτεί σαφή, ακριβή και αποτελεσματική νομοθεσία για την ασφάλιση αυτοκινήτων σε επίπεδο ΕΕ,
- Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η τέταρτη οδηγία ασφάλισης αυτοκινήτων ζητούσε από την Επιτροπή να υποβάλει έκθεση στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και το Συμβούλιο σχετικά με την εφαρμογή και την αποτελεσματικότητα των εθνικών κυρώσεων που έχουν θεσπισθεί όσον αφορά τη διαδικασία αιτιολογημένης προσφοράς/απάντησης καθώς και σχετικά με την ισοδυναμία τους, και να υποβάλει προτάσεις εφόσον κρινόταν απαραίτητο,
- Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η έκθεση της Επιτροπής εξετάζει τις εθνικές διατάξεις περί κυρώσεων, την αποτελεσματικότητα του μηχανισμού του αντιπροσώπου για το διακανονισμό των ζημιών και την υπάρχουσα δυνατότητα συμπληρωματικής σύναψης σύμβασης προαιρετικής ασφάλισης νομικής προστασίας για τα δυνητικά θύματα τροχαίων ατυχημάτων,
- E. λαμβάνοντας υπόψη ότι το άρθρο 4, παράγραφος 6 της τέταρτης οδηγίας ασφάλισης αυτοκινήτων διέπει τη διαδικασία αιτιολογημένης προσφοράς, σύμφωνα με την οποία

¹ ΕΕ L 181, 20.7.2000, σελ. 65. Οδηγία όπως τροποποιήθηκε από την οδηγία 2005/14/ΕΚ (ΕΕ L 149, 11.6.2005, σελ. 14).

όσοι πέφτουν θύματα τροχαίου ατυχήματος στην αλλοδαπή έχουν δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση αποζημίωσης στον αντιπρόσωπο για το διακανονισμό των ζημιών ο οποίος εκπροσωπεί την ασφαλιστική εταιρεία στη χώρα διαμονής του θύματος,

- ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το θύμα πρέπει να λαμβάνει αιτιολογημένη απάντηση από την ασφαλιστική εταιρεία ενός τριών μηνών ειδάλλως ενδέχεται να επιβληθούν κυρώσεις,
- Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι απαιτείται περαιτέρω διευκρίνιση της λειτουργίας αυτής της διάταξης,
- Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Επιτροπή πρέπει να συνυπολογίσει τη διεύρυνση κατά την εφαρμογή των πολιτικών της ΕΕ, ιδίως το σχετικά υψηλό κόστος της ασφάλισης αυτοκινήτων στα νέα κράτη μέλη,
- Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στα διάφορα κράτη μέλη εφαρμόζονται διαφορετικές διατάξεις περί κυρώσεων όσον αφορά τη διαδικασία αιτιολογημένης προσφοράς/απάντησης,
- Ι. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διαβουλεύσεις με τις εθνικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών αρχών των νέων κρατών μελών, επιβεβαίωσαν ότι οι τρέχουσες διατάξεις περί κυρώσεων, όπου υπάρχουν, είναι επαρκείς και ότι εφαρμόζονται αποτελεσματικά στο σύνολο της ΕΕ,
- ΙΑ. λαμβάνοντας υπόψη, ωστόσο, ότι ορισμένα κράτη μέλη δεν προβλέπουν ειδικές κυρώσεις και βασίζονται αποκλειστικά στην υποχρέωση της ασφαλιστικής εταιρείας να καταβάλλει το νόμιμο τόκο που αναλογεί στο ποσό της αποζημίωσης εάν η διαδικασία αιτιολογημένης προσφοράς/απάντησης δεν ολοκληρωθεί εντός τριμήνου,
- ΙΒ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το σύστημα των αντιπροσώπων για το διακανονισμό των ζημιών είναι σχετικά διαδεδομένο στην πλειονότητα των κρατών μελών,
- ΙΓ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στις διαβουλεύσεις που διεξήχθησαν από την Επιτροπή προκειμένου να αξιολογηθεί η ενημέρωση των πολιτών σχετικά με το σύστημα του αντιπροσώπου για το διακανονισμό των ζημιών, συμμετείχαν μόνο τα κράτη μέλη και ο ασφαλιστικός κλάδος, χωρίς να συμμετέχουν δεόντως οι πολίτες και οι καταναλωτικές οργανώσεις, ήτοι οι πλέον ενδιαφερόμενοι για τη διασφάλιση της σωστής λειτουργίας αυτού του συστήματος,
- ΙΔ. λαμβάνοντας υπόψη ότι στα περισσότερα κράτη μέλη υπάρχει η δυνατότητα σύναψης συμβάσεων ασφάλισης νομικής προστασίας για την κάλυψη των εξόδων νομικής προστασίας των θυμάτων τροχαίων ατυχημάτων· ότι το 90% των υποθέσεων διευθετείται μέσω εξωδικαστικού διακανονισμού και τα νομικά έξοδα επιστρέφονται σε πολλά κράτη μέλη· ότι, επίσης, οι ασφαλιστικές εταιρείες νομικής προστασίας παρέχουν εδώ και αρκετά χρόνια κάλυψη για όλων των ειδών τις διασυνοριακές υποθέσεις και συνεπώς διαθέτουν ήδη ειδικά τμήματα για το διακανονισμό αξιώσεων από την αλλοδαπή και τη διευκόλυνση των φιλικών διακανονισμών,
- ΙΕ. λαμβάνοντας υπόψη ότι το ζήτημα της κάλυψης ή μη τέτοιου είδους εύλογων νομικών εξόδων στο πλαίσιο της ασφάλισης αστικής ευθύνης αυτοκινήτων σε όλα τα κράτη μέλη παραμένει ανοιχτό,

- ΙΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη, ωστόσο, ότι η κάλυψη των εξόδων νομικής προστασίας σε όλα τα κράτη μέλη από την Ασφάλιση Αστικής Ευθύνης Αυτοκινήτων βοηθά αναμφίβολα στην καλύτερη προστασία των ευρωπαϊών καταναλωτών και στην ενίσχυση της εμπιστοσύνης τους,
- ΙΖ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι αγορές ασφαλιστικών υπηρεσιών στα νέα κράτη μέλη εμφανίζουν σταθερή ανάπτυξη· ότι, ωστόσο, σε ορισμένα από αυτά τα κράτη μέλη η ασφάλιση νομικής προστασίας είναι ένα σχετικά νέο προϊόν που πρέπει να προωθηθεί, καθώς η ενημέρωση του κοινού για την εν λόγω ασφάλιση είναι συγκριτικά περιορισμένη,
- ΙΗ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η υποχρεωτική κάλυψη για τα έξοδα νομικής προστασίας αναμένεται ότι θα αυξήσει την εμπιστοσύνη των καταναλωτών στην ασφάλιση αστικής ευθύνης αυτοκινήτων, ιδίως στις περιπτώσεις προσφυγής στη δικαιοσύνη, δεδομένου ότι οι καταναλωτές σε πολλά νέα κράτη μέλη αντιμετωπίζουν με προβληματισμό τις υψηλές νομικές δαπάνες που θα μπορούσαν να καλυφθούν από την υποχρεωτική ασφάλιση,
- ΙΘ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η υποχρεωτική ασφάλιση νομικής προστασίας θα αυξήσει τον φόρτο εργασίας για το δικαστικό κλάδο και θα περιπλέξει την αποστολή του, οδηγώντας πιθανώς σε καθυστερήσεις στην επίλυση των διαφορών και υψηλότερο ποσοστό αδικαιολόγητων αξιώσεων,
- Κ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η ασφάλιση αστικής ευθύνης αυτοκινήτων και η ασφάλιση νομικής προστασίας έχουν διαφορετικούς σκοπούς και επιτελούν διαφορετικές λειτουργίες· συγκεκριμένα, η ασφάλιση αστικής ευθύνης αυτοκινήτων διασφαλίζει ότι ο καταναλωτής θα μπορέσει να καλύψει το κόστος οποιασδήποτε αξίωσης εναντίον του συνεπεία τροχαίου ατυχήματος, ενώ η ασφάλιση νομικής προστασίας καλύπτει τα νομικά έξοδα που απορρέουν από την προσφυγή εναντίον τρίτου μετά από τροχαίο ατύχημα,
- ΚΑ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι δημόσιες εκστρατείες των εθνικών αρχών, του ασφαλιστικού κλάδου και των ενώσεων καταναλωτών διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στην ανάπτυξη των εθνικών αγορών,
1. επιδοκιμάζει την έκθεση της Επιτροπής και τονίζει τη σημασία της πλήρους και αποτελεσματικής συμμετοχής όλων των ενδιαφερόμενων μερών, ιδίως των καταναλωτών, στη διαδικασία διαβούλευσης για την ανάπτυξη πολιτικής της ΕΕ σε αυτόν τον τομέα·
 2. ζητεί συνεπώς τη συστηματική συμμετοχή των ενώσεων καταναλωτών που εκπροσωπούν κυρίως τα θύματα στη διαδικασία της αξιολόγησης της αποτελεσματικότητας των συστημάτων που ισχύουν στα κράτη μέλη·
 3. επιδοκιμάζει την εκ των υστέρων αξιολόγηση των νομοθετικών μέτρων μέσω της οποίας θα διασφαλιστεί ότι οι κανόνες λειτουργούν όπως προβλέπεται και θα αναδειχθούν τυχόν ελλείψεις στην εφαρμογή τους·
 4. τονίζει τη σημασία της αύξησης της εμπιστοσύνης των καταναλωτών στις πολιτικές για

την ασφάλιση αυτοκινήτων στον τομέα της διασυνοριακής μετακίνησης με αυτοκίνητα οχήματα εντός της ΕΕ, ιδίως για οδηγούς από τα παλαιά κράτη μέλη που ταξιδεύουν σε προορισμούς στα νέα κράτη μέλη και αντιστρόφως·

5. εκτιμά ότι η προώθηση των υφιστάμενων λύσεων σε επίπεδο νομοθεσίας και αγοράς για την προστασία των καταναλωτών θα αυξήσει το βαθμό εμπιστοσύνης τους απέναντι στην ασφάλιση αυτοκινήτων·
6. πιστεύει ότι τα κράτη μέλη είναι επίσης υπεύθυνα για την καλή λειτουργία των εθνικών τους συστημάτων ασφάλισης στο πλαίσιο της νομοθεσίας της ΕΕ που αφορά τη διαδικασία αιτιολογημένης προσφοράς/απάντησης και της κάλυψης των νομικών εξόδων με τα οποία επιβαρύνονται τα θύματα·
7. καλεί την Επιτροπή να εξακολουθήσει να παρακολουθεί στενά την αποτελεσματική λειτουργία των μηχανισμών της αγοράς και να υποβάλλει περιοδικά εκθέσεις στο Κοινοβούλιο σχετικά με αυτό το θέμα·
8. θεωρεί ότι η απλή απαίτηση από τις ασφαλιστικές εταιρείες να καταβάλλουν το νόμιμο τόκο σε περίπτωση καθυστέρησης δεν είναι κυρωτικό μέσο και ότι η Επιτροπή, συνεπώς, πρέπει να ασκήσει μεγαλύτερο έλεγχο και να λάβει τα κατάλληλα μέτρα σε αυτό το πλαίσιο, προκειμένου να εξασφαλίσει ότι οι αγορές όλων των κρατών μελών λειτουργούν ομαλά και υπάρχει ουσιαστική προστασία των καταναλωτών·
9. υπογραμμίζει ότι οι σχέσεις συνεργασίας με την Επιτροπή, τις εθνικές αρχές, τον ασφαλιστικό κλάδο και τους καταναλωτές πρέπει να ενισχυθούν προκειμένου να διασφαλιστεί η απρόσκοπτη παροχή έγκυρων δεδομένων σχετικά με τα ισχύοντα συστήματα επιβολής·
10. εκτιμά, σύμφωνα με τη γενικά αποδεκτή προσέγγιση της ΕΕ έναντι των κυρώσεων, ότι πρέπει να τηρηθεί η αρχή της επικουρικότητας και ότι δεν υφίσταται ανάγκη εναρμόνισης των εθνικών διατάξεων περί κυρώσεων·
11. εκτιμά ότι οι εθνικοί ρυθμιστικοί φορείς είναι οι πλέον αρμόδιοι να διασφαλίσουν το μέγιστο δυνατό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών στις εθνικές αγορές τους·
12. συνιστά, κατά συνέπεια, ως προς τη διαδικασία αιτιολογημένης προσφοράς/απάντησης να αφεθεί στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών η επιβολή κυρώσεων και η επιλογή του ενδεδειγμένου είδους και επιπέδου των διατάξεων,
13. καλεί τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν την αποτελεσματικότητα των κυρώσεων που προβλέπονται σε περίπτωση μη τήρησης της προθεσμίας των τριών μηνών για αιτιολογημένη απάντηση στην αίτηση αποζημίωσης ή αιτιολογημένη προσφορά αποζημίωσης·
14. θεωρεί σκόπιμο να εξετάζονται με προσοχή τα αίτια της παράλειψης των ασφαλιστικών εταιρειών να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους, πριν επιβληθούν κυρώσεις, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τους παράγοντες που δεν εξαρτώνται από τις ίδιες τις εταιρείες· ευελπιστεί ότι η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρακολουθεί τις εθνικές αγορές προσφέροντας τη συνδρομή της στις εθνικές αρχές που τη ζητούν·

15. επαναλαμβάνει τη σημασία της τόνωσης της εμπιστοσύνης των πολιτών στη λειτουργία του συστήματος του αντιπροσώπου για το διακανονισμό των ζημιών μέσω της προώθησής του με δημόσιες εκστρατείες και άλλα πρόσφορα μέτρα·
16. καλεί τα κράτη μέλη και την Επιτροπή να αυξήσουν την εμπιστοσύνη των καταναλωτών ενθαρρύνοντας τη λήψη μέτρων που θα προάγουν την ευαισθητοποίησή τους και τη χρήση των εθνικών κέντρων πληροφοριών για ασφαλιστικά θέματα, όπως η απαίτηση από τις ασφαλιστικές εταιρείες να περιλαμβάνουν στη συμβατική τους ενημέρωση τα στοιχεία επικοινωνίας του αρμόδιου κέντρου πληροφοριών στο εν λόγω κράτος μέλος·
17. καλεί επίσης τα κράτη μέλη να υποχρεώσουν τις ασφαλιστικές εταιρείες να παρέχουν στους καταναλωτές διεξοδικές πληροφορίες στο πλαίσιο της προσυμβατικής τους ενημέρωσης σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος του αντιπροσώπου για το διακανονισμό των ζημιών και με τις συναφείς χρήσεις του και τα πλεονεκτήματα για τον ασφαλιζόμενο·
18. παροτρύνει την Επιτροπή να συνεχίσει να παρακολουθεί τη λειτουργία του συστήματος, συντονίζοντας και συνδράμοντας όποτε απαιτείται ή όποτε οι εθνικές αρχές το ζητούν·
19. εκτιμά επίσης, αναφορικά με την ασφάλιση αστικής ευθύνης αυτοκινήτων, ότι η υποχρεωτική κάλυψη των εξόδων νομικής προστασίας αποτελεί σαφές αντικίνητρο για την εξωδικαστική επίλυση διαφορών και ότι θα αύξανε κατά πάσα πιθανότητα τον αριθμό των δικαστικών προσφυγών, οδηγώντας έτσι σε αδικαιολόγητη αύξηση του φόρτου εργασίας του δικαστικού σώματος· αυτό θα μπορούσε να αποσταθεροποιήσει τη λειτουργία της υπάρχουσας και αναπτυσσόμενης αγοράς της προαιρετικής ασφάλισης νομικής προστασίας·
20. εκτιμά, συνεπώς, ότι οι αρνητικές επιπτώσεις της εισαγωγής ενός συστήματος υποχρεωτικής κάλυψης των εξόδων νομικής προστασίας δεν αντισταθμίζονται από τα δυνητικά οφέλη ενός τέτοιου συστήματος·
21. παροτρύνει την Επιτροπή να λάβει, σε συνεργασία με τα κράτη μέλη, τα μέτρα που απαιτούνται για την ευαισθητοποίηση του κοινού σχετικά με την ασφάλιση νομικής προστασίας, καθώς και άλλα ασφαλιστικά προϊόντα ιδίως στα νέα κράτη μέλη, με έμφαση στην ενημέρωση των καταναλωτών σχετικά με τα πλεονεκτήματα της προσφοράς και σύναψης του ενός ή του άλλου τύπου ασφαλιστικής κάλυψης·
22. εκτιμά ότι, στο πλαίσιο αυτό, ο ρόλος των εθνικών ρυθμιστικών φορέων είναι κρίσιμης σημασίας για την εφαρμογή των βέλτιστων πρακτικών από άλλα κράτη μέλη·
23. καλεί συνεπώς την Επιτροπή να ενισχύσει την προστασία των καταναλωτών, κυρίως μέσω της παρότρυνσης των κρατών μελών να ενθαρρύνουν τις προσπάθειες των εθνικών ρυθμιστικών φορέων και των ασφαλιστικών εταιρειών για την ευρύτερη ενημέρωση περί της διαθέσιμης προαιρετικής ασφάλισης νομικής προστασίας·
24. εκτιμά ότι η προσυμβατική ενημέρωση σχετικά με την ασφάλιση αυτοκινήτων θα μπορούσε να περιλαμβάνει πληροφορίες σχετικά με τη δυνατότητα κάλυψης των

εξόδων νομικής προστασίας·

25. καλεί τα κράτη μέλη να παροτρύνουν τους εθνικούς ρυθμιστικούς φορείς και τυχόν μεσάζοντες να ενημερώνουν τους πολίτες σχετικά με τους πιθανούς κινδύνους και τη συμπληρωματική προαιρετική ασφάλιση η οποία μπορεί να ωφελήσει τον καταναλωτή όπως, για παράδειγμα, η ασφάλιση νομικής προστασίας, η κάλυψη βοήθειας και η ασφάλεια κλοπής·
26. καλεί τα κράτη μέλη που δεν έχουν θεσπίσει εναλλακτικά συστήματα επίλυσης διαφορών για το διακανονισμό των ζημιών να εξετάσουν το ενδεχόμενο να εισαγάγουν τέτοια συστήματα βάσει των βέλτιστων πρακτικών από άλλα κράτη μέλη·
27. ζητεί από την Επιτροπή να μην προδικάσει τα αποτελέσματα των μελετών που έχουν παραγγελθεί σχετικά με τις διαφοροποιημένες αποζημιώσεις λόγω προσωπικής βλάβης ως απόρροια της έγκρισης του κανονισμού Ρώμη II¹, οι οποίες ενδέχεται να προτείνουν μια λύση βασιζόμενη στην ασφάλιση και την αντίστοιχη τροποποίηση της τέταρτης οδηγίας για την ασφάλιση αυτοκινήτων²·
28. αναθέτει στον Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή·

¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 864/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2007, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις εξωσυμβατικές ενοχές ("Ρώμη II") (ΕΕ L 199, 31.7.2007, σελ. 40).

² Οδηγία 2000/26/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Μαΐου 2000 για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την ασφάλιση της αστικής ευθύνης που προκύπτει από την κυκλοφορία αυτοκινήτων οχημάτων (ΕΕ L 181, 20.7.2000, σελ. 65).

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Στο εσωτερικό της ΕΕ, οι διασυνοριακές μετακινήσεις με αυτοκίνητα οχήματα αυξάνονται στο πλαίσιο της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων. Αυτό επιτείνει την ανάγκη σαφούς και λειτουργικής νομοθεσίας στον τομέα της ασφάλισης αυτοκινήτων σε επίπεδο ΕΕ. Η προστασία των θυμάτων τροχαίων ατυχημάτων ανέκαθεν αποτελούσε υψηλή προτεραιότητα που απαιτεί την επίλυση αρκετών προβλημάτων.

Η έκθεση της Επιτροπής του Ιουνίου 2007 (COM(2007)0207)) σχετικά με ζητήματα που αφορούν την ασφάλιση αυτοκινήτων θέτει επί τάπητος πολλά σημαντικά θέματα, όπως την εφαρμογή της τέταρτης οδηγίας για την ασφάλιση των αυτοκινήτων όσον αφορά τις εθνικές διατάξεις περί κυρώσεων και την αποτελεσματικότητα των διατάξεων αυτών, την αποτελεσματικότητα του μηχανισμού του αντιπροσώπου για τον διακανονισμό των ζημιών και το κατά πόσον υπάρχει επί του παρόντος δυνατότητα σύναψης συμπληρωματικής σύμβασης προαιρετικής ασφάλισης νομικής προστασίας από κάθε δυνητικό θύμα τροχαίου ατυχήματος.

Η έκθεση της Επιτροπής πραγματεύεται μία συγκεκριμένη διάταξη της τέταρτης οδηγίας για την ασφάλιση των αυτοκινήτων. Η διάταξη αυτή διέπει τη διαδικασία αιτιολογημένης προσφοράς. Βάσει της τέταρτης οδηγίας, τα θύματα ενός τροχαίου ατυχήματος στην αλλοδαπή (ή ενός διασυνοριακού τροχαίου ατυχήματος) έχουν δικαίωμα να υποβάλουν αίτηση αποζημίωσης στον αντιπρόσωπο για τον διακανονισμό των ζημιών ο οποίος εκπροσωπεί την ασφαλιστική εταιρεία στη χώρα διαμονής του θύματος. Το θύμα πρέπει να λάβει απάντηση από την ασφαλιστική εταιρεία εντός τριών μηνών· σε αντίθετη περίπτωση ενδέχεται να επιβληθούν κυρώσεις. Το δεύτερο μέρος της έκθεσης της Επιτροπής πραγματεύεται το θέμα των νομικών εξόδων με τα οποία επιβαρύνεται το θύμα και αν αυτά θα έπρεπε να καλύπτονται από την εταιρεία που έχει ασφαλίσει τον υπαίτιο του ατυχήματος.

Οι εθνικές διατάξεις περί κυρώσεων των κρατών μελών και η αποτελεσματικότητα της εφαρμογής στους μηχανισμούς της αγοράς τελούν ακόμη υπό εξέταση από την Επιτροπή. Κυρώσεις προβλέπονται σε περίπτωση που δεν τηρηθεί η τρίμηνη προθεσμία για την υποβολή αιτιολογημένης απάντησης/προσφοράς. Η Επιτροπή απέστειλε ερωτηματολόγια στα κράτη μέλη και οι εμπειρογνώμονες της Επιτροπής ασχολούνται με την ανακεφαλαίωση των αποτελεσμάτων και την ενημέρωση ενός πίνακα με όλες οι κυρώσεις.

Οι διαβουλεύσεις με τις εθνικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών αρχών των νέων κρατών μελών, επιβεβαίωσαν ότι οι τρέχουσες διατάξεις περί κυρώσεων είναι επαρκείς και ότι εφαρμόζονται αποτελεσματικά στο σύνολο της ΕΕ. Η έκθεση προτείνει η Επιτροπή να εξακολουθήσει να παρακολουθεί την κατάσταση, συντονίζοντας και συνδράμοντας τις εθνικές αρχές όποτε απαιτείται ή όποτε το ζητούν οι ίδιες, ιδίως ενόψει της ταχείας αύξησης του αριθμού των Ευρωπαίων που ταξιδεύουν σε άλλα κράτη μέλη μετά τη διεύρυνση της ΕΕ και του χώρου Σένγκεν.

Επιπλέον, στην εν λόγω έκθεση, προτείνεται να αφεθεί στη διακριτική ευχέρεια των κρατών μελών η επιβολή κυρώσεων καθώς και η επιλογή των ενδεδειγμένων κυρώσεων σύμφωνα με την αρχή της επικουρικότητας και, κατά συνέπεια, κρίνεται ότι δεν υπάρχει ανάγκη εναρμόνισης των εθνικών διατάξεων περί κυρώσεων. Κάθε κράτος μέλος έχει το δικό σύστημα και οι εθνικοί ρυθμιστικοί φορείς είναι οι πλέον αρμόδιοι να διασφαλίσουν το

μέγιστο δυνατό επίπεδο προστασίας των καταναλωτών στις εθνικές αγορές τους.

Το σύστημα των αντιπροσώπων για τον διακανονισμό των ζημιών είναι γνωστό σε όλα τα κράτη μέλη. Σύμφωνα με το άρθρο 5 της τέταρτης οδηγίας ασφάλισης αυτοκινήτων όλα τα κράτη μέλη διαθέτουν κέντρα πληροφοριών. Κάθε κέντρο πληροφοριών υποχρεούται να ενημερώνει τα θύματα των διασυνοριακών τροχαίων ατυχημάτων (οδηγούς, επιβάτες και πεζούς) σχετικά με τις διαδικασίες αξίωσης αποζημίωσης έναντι τρίτων από άλλη χώρα. Τα εν λόγω κέντρα οφείλουν να εντοπίζουν την ασφαλιστική εταιρεία του εμπλεκόμενου τρίτου προσώπου καθώς και τον αρμόδιο αντιπρόσωπο για τον διακανονισμό των ζημιών μέσω της αλλοδαπής πινακίδας αριθμού κυκλοφορίας εφόσον απαιτείται. Η επικοινωνία με όλα τα κέντρα πληροφοριών είναι δυνατή μέσω τηλεφώνου ή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου εν γένει, και επιπλέον πολλά από αυτά τα κέντρα διαθέτουν ιστότοπο για την ενημέρωση των καταναλωτών. Οι σχετικές πληροφορίες ενημερώνονται διαρκώς. Όταν ο ασφαλισμένος απευθύνεται στην ασφαλιστική του εταιρεία μετά από κάποιο διασυνοριακό ατύχημα, η ασφαλιστική εταιρεία συχνά του παρέχει τα στοιχεία επικοινωνίας του αρμόδιου κέντρου επικοινωνίας.

Η εμπιστοσύνη των καταναλωτών θα αυξηθεί αν τα κράτη μέλη λάβουν μέτρα ώστε οι καταναλωτές να πληροφορούνται τα στοιχεία επικοινωνίας των κέντρων πληροφοριών όποτε χρειάζονται συμπληρωματικές πληροφορίες που αφορούν τους καταναλωτές. Επιπλέον, οι καταναλωτές, στο πλαίσιο της προσυμβατικής τους ενημέρωσης, πρέπει να λαμβάνουν αναλυτικές πληροφορίες σχετικά με τη λειτουργία του συστήματος του αντιπροσώπου για τον διακανονισμό των ζημιών και με τις συναφείς χρήσεις του και πλεονεκτήματα για τον ασφαλιζόμενο.

Η ασφάλιση νομικής προστασίας διατίθεται στην πλειονότητα των κρατών μελών (πλην της Μάλτας και της Κύπρου). Τα αριθμητικά στοιχεία δείχνουν ότι άνω του 90% των υποθέσεων διευθετείται μέσω εξωδικαστικού διακανονισμού και τα νομικά έξοδα επιστρέφονται σε πολλά κράτη μέλη. Οι σχετικές αγορές στα νέα κράτη μέλη αναδύονται και αναπτύσσονται σταθερά. Ωστόσο, σε ορισμένα από αυτά τα κράτη, η ασφάλιση νομικής προστασίας είναι ένα σχετικά νέο προϊόν που πρέπει να προωθηθεί. Η ενημέρωση του κοινού σχετικά με την εν λόγω ασφάλιση παραμένει περιορισμένη και πρέπει να αυξηθεί.

Το κεντρικό ζήτημα που τίθεται είναι αν πρέπει να εφαρμοστεί η υποχρεωτική κάλυψη νομικής προστασίας σε όλη την ΕΕ ή αν πρέπει να διατηρηθεί το καθεστώς της προαιρετικής κάλυψης νομικής προστασίας ως αξιόπιστη και αποτελεσματική λύση. Η πρώτη επιλογή έχει ορισμένα πλεονεκτήματα, ιδίως για τους καταναλωτές στα νέα κράτη μέλη. Θα αυξήσει την εμπιστοσύνη των καταναλωτών ιδίως όσον αφορά την προσφυγή στη δικαιοσύνη, δεδομένου ότι πολλοί καταναλωτές στα νέα κράτη μέλη αποθαρρύνονται από το ύψος των νομικών εξόδων. Ωστόσο, αυτό το καθεστώς θα αύξανε τον φόρτο εργασίας για το δικαστικό σώμα περιπλέκοντας την αποστολή του και οδηγώντας πιθανώς σε καθυστερήσεις στην επίλυση των διαφορών, σε υψηλότερο ποσοστό αδικαιολόγητων αξιώσεων και σε αύξηση των ασφαλιστρών, ιδίως σε χώρες όπου οι ασφαλιστικές εταιρείες προσφέρουν επί του παρόντος φθηνότερη ασφαλιστική κάλυψη οι οποία δεν περιλαμβάνει κάλυψη νομικής προστασίας. Το κυριότερο είναι ότι αυτή η αλλαγή θα λειτουργούσε ως αντικίνητρο για τον εξωδικαστικό διακανονισμό των ζημιών. Επιπλέον θα αποσταθεροποιείτο η υπάρχουσα αγορά ασφάλισης νομικής προστασίας. Συνολικά, οι αρνητικές επιπτώσεις της εισαγωγής ενός συστήματος υποχρεωτικής κάλυψης των εξόδων νομικής προστασίας δεν αντισταθμίζονται από τα

δυναμικά οφέλη ενός τέτοιου συστήματος.

Απαιτείται η λήψη επιπλέον μέτρων για την ενημέρωση του κοινού σχετικά με την ασφάλιση νομικής προστασίας, ιδίως στα νέα κράτη μέλη. Οι καταναλωτές πρέπει να γνωρίζουν τα πλεονεκτήματα αυτού του είδους ασφάλισης. Ο ρόλος των εθνικών ρυθμιστικών φορέων έχει κρίσιμη σημασία για την εφαρμογή των βέλτιστων πρακτικών άλλων κρατών μελών.

Οι δημόσιες εκστρατείες των εθνικών αρχών, του ιδιωτικού ασφαλιστικού κλάδου και των ενώσεων καταναλωτών διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο στη σωστή ανάπτυξη των εθνικών αγορών. Οι μεσάζοντες πρέπει να ενημερώνουν τους πολίτες σχετικά με τους πιθανούς κινδύνους και την ανάγκη για ασφάλιση νομικής προστασίας. Επιπλέον, τα κράτη μέλη που δεν έχουν θεσπίσει εναλλακτικά συστήματα επίλυσης διαφορών για τον διακανονισμό των ζημιών πρέπει να ενθαρρυνθούν να εισαγάγουν πρότυπα βέλτιστων πρακτικών από άλλα κράτη μέλη.

29.5.2008

ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΝΟΜΙΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

προς την Επιτροπή Εσωτερικής Αγοράς και Προστασίας των Καταναλωτών

σχετικά με ορισμένα ζητήματα που αφορούν την ασφάλιση αυτοκινήτων
(2007/2258(INI))

Συντάκτης γνωμοδότησης: Giuseppe Gargani

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

Η Επιτροπή Νομικών Θεμάτων καλεί την Επιτροπή Εσωτερικής Αγοράς και Προστασίας των Καταναλωτών, που είναι αρμόδια επί της ουσίας, να συμπεριλάβει στην πρόταση ψηφίσματός της τις ακόλουθες προτάσεις:

- A. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διασυνοριακή κυκλοφορία αυτοκινήτων αυξάνεται λόγω της ελεύθερης κυκλοφορίας των προσώπων εντός της Ευρώπης και ότι το γεγονός αυτό καθιστά επιτακτικότερη την ανάγκη για σαφή και λειτουργική νομοθεσία για την προστασία των θυμάτων των τροχαίων ατυχημάτων,
 - B. λαμβάνοντας υπόψη ότι σήμερα τα κράτη μέλη υιοθετούν διαφορετικά καθεστάτα όσον αφορά τα ζητήματα που αφορούν την ασφάλιση αυτοκινήτων και ότι, για το λόγο αυτό, επιβάλλεται μια ανάλυση εκ μέρους της Επιτροπής, με τη συνδρομή των εθνικών αρχών,
 - Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διαβουλεύσεις με τις εθνικές αρχές, συμπεριλαμβανομένων των εθνικών αρχών των νέων κρατών μελών, επιβεβαίωσαν, στις περιπτώσεις που υφίστανται, ότι οι προβλεπόμενες κυρώσεις είναι επαρκείς και ότι εφαρμόζονται αποτελεσματικά στο σύνολο της Ευρωπαϊκής Ένωσης,
 - Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, προκειμένου να αξιολογηθεί η γνώση εκ μέρους των πολιτών του συστήματος των αντιπροσώπων για το διακανονισμό των ζημιών, η Επιτροπή διαβουλεύθηκε αποκλειστικά με τα κράτη μέλη και τον ασφαλιστικό κλάδο, χωρίς την κατάλληλη συμμετοχή των πολιτών και των ενώσεων καταναλωτών, των κατεξοχήν δηλαδή ενδιαφερομένων για την ορθή λειτουργία του εν λόγω συστήματος,
1. καλεί τα κράτη μέλη να εξασφαλίσουν την αποτελεσματικότητα των κυρώσεων που προβλέπονται σε περίπτωση μη τήρησης της προθεσμίας των τριών μηνών για

αιτιολογημένη απάντηση στην αίτηση αποζημίωσης ή αιτιολογημένη προσφορά αποζημίωσης·

2. θεωρεί σκόπιμο να εξετάζονται με προσοχή τα αίτια της παράλειψης των ασφαλιστικών εταιρειών να εκπληρώσουν τις υποχρεώσεις τους, πριν επιβληθούν κυρώσεις, λαμβάνοντας υπόψη ιδίως τους παράγοντες που δεν εξαρτώνται από τις ίδιες τις εταιρείες· ευελπιστεί ότι η Επιτροπή θα συνεχίσει να παρακολουθεί τις εθνικές αγορές προσφέροντας τη συνδρομή της στις εθνικές αρχές που τη ζητούν·
3. προτρέπει τα κράτη μέλη να παρέχουν τις απαιτούμενες πληροφορίες σχετικά με το σύστημα των αντιπροσώπων για το διακανονισμό των ζημιών, συμπεριλαμβανομένου του καταλόγου τους σε όλα τα κράτη μέλη, όχι μόνο καλώντας τις ασφαλιστικές εταιρείες να προσδιορίζουν, στο πλαίσιο της προσυμβατικής ενημέρωσης, τους όρους λειτουργίας του συστήματος και τα οφέλη που απορρέουν από αυτό, αλλά, κυρίως, διευκολύνοντας τις επαφές με τα κέντρα ενημέρωσης που έχουν συσταθεί στα διάφορα κράτη μέλη·
4. ζητεί από την Επιτροπή να μην προδικάσει τα αποτελέσματα των μελετών που έχουν παραγγελθεί σχετικά με τις διαφοροποιημένες αποζημιώσεις λόγω προσωπικής βλάβης ως απόρροια της έγκρισης του κανονισμού Ρώμη ΙΙ¹, οι οποίες ενδέχεται να προτείνουν μια λύση βασισμένη στην ασφάλιση και την αντίστοιχη τροποποίηση της 4ης οδηγίας για την ασφάλιση αυτοκινήτων²·
5. καλεί την Επιτροπή να καθορίσει εναλλακτικά συστήματα επίλυσης διαφορών για το διακανονισμό των ζημιών, όπως, για παράδειγμα, το σύστημα της άμεσης αποζημίωσης, και να εισαγάγει τέτοια συστήματα βάσει των βέλτιστων πρακτικών άλλων κρατών μελών·
6. θεωρεί σκόπιμη τη διατήρηση του προαιρετικού χαρακτήρα της ασφάλειας νομικής προστασίας, προκειμένου να γίνουν σεβαστές οι ιδιαιτερότητες των διαφόρων εθνικών αγορών· εκφράζει την ευχή τα κράτη μέλη και η Επιτροπή να προωθήσουν την ενημέρωση για αυτό τον τύπο ασφάλισης μέσω των κατάλληλων ενημερωτικών εκστρατειών και να δώσουν κίνητρα για την ελεύθερη παροχή αυτής της υπηρεσίας, ώστε να ενθαρρύνεται η κυκλοφορία των προτύπων που βασίζονται στις βέλτιστες πρακτικές άλλων κρατών μελών.

¹ Κανονισμός (ΕΚ) αριθ. 864/2007 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 11ης Ιουλίου 2007, για το εφαρμοστέο δίκαιο στις εξωσυμβατικές ενοχές ("Ρώμη ΙΙ") (ΕΕ L 199, 31.7.2007, σελ. 40).

² Οδηγία 2000/26/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 16ης Μαΐου 2000 για την προσέγγιση των νομοθεσιών των κρατών μελών σχετικά με την ασφάλιση της αστικής ευθύνης που προκύπτει από την κυκλοφορία αυτοκινήτων οχημάτων (ΕΕ L 181, 20.7.2000, σελ. 65).

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	29.5.2008
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 20 -: 0 0: 0
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Carlo Casini, Bert Doorn, Monica Frassoni, Giuseppe Gargani, Lidia Joanna Geringer de Oedenberg, Neena Gill, Piia-Noora Kauppi, Katalin Lévai, Antonio Masip Hidalgo, Manuel Medina Ortega, Aloyzas Sakalas, Francesco Enrico Speroni, Diana Wallis, Jaroslav Zvěřina, Tadeusz Zwiefka
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Sharon Bowles, Luis de Grandes Pascual, Sajjad Karim, Γεώργιος Παπαστάμκος, Jacques Toubon

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑ ΤΗΣ ΤΕΛΙΚΗΣ ΨΗΦΟΦΟΡΙΑΣ ΣΤΗΝ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Ημερομηνία έγκρισης	3.6.2008
Αποτέλεσμα της τελικής ψηφοφορίας	+: 20 -: 0 0: 12
Βουλευτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Charlotte Cederschiöld, Gabriela Crețu, Janelly Fourtou, Evelyne Gebhardt, Martí Grau i Segú, Małgorzata Handzlik, Malcolm Harbour, Edit Herczog, Graf Alexander Lambsdorff, Lasse Lehtinen, Toine Manders, Arlene McCarthy, Zita Pleštinská, Zuzana Roithová, Heide Rühle, Leopold Józef Rutowicz, Salvador Domingo Sanz Palacio, Christel Schaldemose, Andreas Schwab, Marianne Thyssen, Barbara Weiler, Илияна Малинова Йотова, Николай Младенов
Αναπληρωτές παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Εμμανουήλ Αγγελάκας, Giovanna Corda, Jan Cremers, Joel Hasse Ferreira, Filip Kaczmarek, Manuel Medina Ortega
Αναπληρωτές (άρθρο 178, παρ. 2) παρόντες κατά την τελική ψηφοφορία	Dragoș Florin David, Jean-Paul Gauzès, Sirpa Pietikäinen